

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

17. maj 2013

I forbindelse med min besvarelse af Forsvarsudvalgets spørgsmål 140 og 141 samt 182 vedr. bevæbning og uddannelse af lokalt ansatte tolke henvises der bl.a. til følgende udtalelser fra Forsvarskommandoen:

”Lokalt ansatte tolke i Afghanistan bevæbnes ikke... Såfremt en lokalt ansat tolk i Helmand-provinsen har båret eller affyret et våben, er det overtrædelse af gældende bestemmelser.”

”Der gennemføres ikke uddannelse af lokalt ansatte tolke i brug af våben ved de danske styrker i Helmand-provinsen. Såfremt dette er sket, er det en overtrædelse af gældende bestemmelser.”

Den 7. maj 2013 modtog Forsvarsministeriet imidlertid nye oplysninger fra Forsvarskommandoen, hvoraf det fremgik, at:

”Hærens Operative Kommando har ultimo april 2013 gennemført yderligere informationsindhentning i Helmand-provinsen, og der er opnået kendskab til følgende forhold:

- En enkelt tolk blev på ISAF hold 6 og ISAF hold 7 tildelt et rigtigt gevær, men uden ammunition. Han modtog aldrig uddannelse på våbnet.
- En anden tolk oplyste, at han aldrig havde fået udleveret et våben, men at Task Force 7 – formentlig i 2012 – uddannede ham på både AK-47 (automatgevær) og PKM (maskingevær) ud fra et potentielt behov for at kunne udøve selvforsvar.”

På den baggrund anmodede Forsvarsministeriet Forsvarskommandoen om at; 1) oplyse om eventuelle tiltag for at undersøge, om der findes andre lignende tilfælde, 2) belyse om den

beskrevne bevæbning og uddannelse er at betragte som en overtrædelse af de gældende bestemmelser og 3) i bekræftende fald oplyse, hvilke yderligere tiltag, der er iværksat.

Forsvarskommandoen har den 16. maj 2013 oplyst følgende:

”Oplysningen om, at en lokalt ansat tolk modtog uddannelse på AK-47 automatgevær og PKM maskingevær ved Task Force 7 i 2012, er alene baseret på tolkens mundtlige udsagn til en af de stabsofficerer, der ultimo april 2013 blev sendt til Helmand med henblik på at indhente supplerende oplysninger vedrørende anvendelsen af tolke. Det bemærkes herunder, at tolkens udsagn om, at ”Task Force 7 uddannede ham” ikke nødvendigvis svarer til danske standarder for og perception af ordet ”uddannelse”. Hvis en tolk således har prøvet at holde og betjene et våben (uden at skyde), kan det i tolkens øjne udgøre ”uddannelse”, mens det i dansk optik alene har været en materieldemonstration.

Hærens Operative Kommando har indhentet udtalelser fra de fire tidligere chefer for Task Force 7 med henblik på at belyse baggrunden for ovenstående udtalelse og muligheden for, at der har fundet tilsvarende hændelser sted. Alle fire oplyser, at de ikke har kendskab til gennemførelse af våbenuddannelse af tolke. De nævner dog også, at tolke – i forbindelse med våbenuddannelsen af de afghanske politifolk – har været til stede under uddannelsen (for at oversætte) og at tolkene i mindst en situation har fået lov til at affyre ét skud på skydebanen. Fra april 2012 har de afghanske politifolk selv stået for skydeuddannelsen og det kan ikke udelukkes, at tolke i forbindelse hermed har fået lov til at afgive skud på skydebanen.

Bestemmelserne om bevæbning af lokalt ansatte tolke fremgår af den britiske ”Standing Operating Procedures 050” og ikke af danske bestemmelser. Forsvarskommandoen vurderer, at tildelingen af et gevær uden ammunition til en lokalt ansat tolk med henblik på at undgå, at han skilte sig ud fra de danske soldater, skete for at øge hans personlige sikkerhed under opgaveløsningen og ikke udgør en overtrædelse af bestemmelserne. Hærens Operative Kommando vurderer, at Task Force 7-tolkens udsagn om uddannelse ikke har afdækket forhold, der udgør en overtrædelse af bestemmelserne, og som ville kræve yderligere undersøgelse.

På baggrund af tolkenes oprindelige udsagn indskærpede Hærens Operative Kommando over for DANCON ISAF, at våbenudlevering til og uddannelse af lokalt ansatte tolke ikke må finde sted.”

Forsvarschefen har oplyst, at forsvaret på baggrund af ovenstående overvejer, om der er grundlag for at foretage sig yderligere i forhold til sidstnævnte forhold.

Med venlig hilsen

Nick Hækkerup